

50 jaar geleden... (opinie van Dr. Cosyns)

Actualiteit



BRUSSEL 16/03 - In 1973 werd in ons land anticonceptie niet meer strafbaar geacht en toegelaten. Dit gebeurde onrechtstreeks door het opheffen van een wetswijziging van art 383 van het strafwetboek in 1923. Toen, 100 jaar geleden op 9 juli, werd in HOOFDSTUK VII. - OPENBARE SCHENNIS VAN DE GOEDE ZEDEN toegevoegd dat het verschaffen van elke vorm van informatie of publiciteit rond voorbehoedsmiddelen verboden en strafbaar was. Art 383 is sinds 21 maart 2022 in zijn geheel opgeheven bij "Wet houdende wijzigingen aan het Strafwetboek met betrekking tot het seksueel strafrecht". Andere tijden, andere zeden.

Op 16 januari 1973 wordt Willy Peers aangehouden voor het uitvoeren van abortus bij een zevenentwintigjarige vrouw met een verstandelijke beperking. De vrouw was ongewenst zwanger nadat ze werd verkracht. Het was in de periode dat de Waalse socialist Edmond Leburton een regering van christendemocraten, liberalen en socialisten trachtte te vormen. Er wordt gefluisterd dat de arrestatie politiek was ingegeven: vrijmetselaarsloges zouden de regering onder druk hebben willen zetten om eindelijk tot een regeling over abortus te komen...

Er ontstaat een massale solidariteitsgolf met petitieën en manifestaties voor de legalisering van vrijwillige zwangerschapsafbreking. Op 20 februari 1973 wordt Willy Peers 35 dagen na zijn arrestatie vrijgelaten. Na blijvende aanhoudende protesten "legaliseert" de regering-Leburton anticonceptie op 9 juli maar het abortusdossier wordt verwezen naar... "een commissie voor Ethische problemen" met 25 experten, 13 katholieken en 12 vrijzinnige. Het zal drie jaar duren, tot in 1976, vooraleer ze met twee rapporten stappen naar de regering, die geen beslissing wou nemen. De katholieke kerk, de christendemocraten en de orde der geneesheren hadden hun slag thuisgehaald: abortus bleef een misdrijf en de toelating van anticonceptie trachten ze in deze slechte socio-economische periode een plaats te geven binnen het gezin, met een sociaalpedagogische toelage voor vrouwen die thuisbleven om de kinderen op te voeden en huisvrouw te zijn. 'Abah, Abah abortus', zong Jasperina De Jong.

Wie herinnert zich nog dat in 2020 een wetsvoorstel om de abortuswet te versoepelen, de kaap van de commissie Justitie passeerde? De tegenstanders van de wet konden de eindstemming keer op keer tegenhouden in de plenaire kamer. Een van die tegenstanders was CD&V, voor wie het om een regeringskwestie ging. Het regeerakkoord van Vivaldi, met CD&V aan boord, zou het dossier in handen van de Kamer laten maar pas nadat er een evaluatie had plaatsgevonden van de praktijk en van de huidige abortuswet door een onafhankelijk en multidisciplinair wetenschappelijk comité.

Op 10 maart laatstleden stelde dat comité van experts van de zeven Belgische universiteiten, onder voorzitterschap van voormalige ULB-rector Yvon Englert en kliniekhoofd Kristien Roelens van het UZGent hun 25 unaniem genomen aanbevelingen voor aan de regering. Zoals afgesproken in het regeerakkoord wordt het debat gevoerd in het parlement maar dit zal pas gebeuren in de loop van april. Als het dossier tot dan geparkeerd kan worden, zal het abortusdebat de onderhandelingen over de begroting en pensioenen alvast niet overschaduwen, hoopt men. We bevinden ons tenslotte in te vergelijken preciaire socio-economische omstandigheden als 50jaar geleden...

Maar geschiedenis herhaalt zich nooit op dezelfde manier en nu al opperen sommige politici dat het debat in de kamer moet starten, de Parti Socialiste voorop. Wat deze partij (samen met vrijmetselaarsloges?) nog in petto heeft om het debat nu al te voeren is mij niet bekend. Een proces uitlokken met een arrestatie van een arts die bv een abortus uitvoerde op 19 weken bij een zeventwintig jarige met een verstandelijke beperking, zit er wel niet in, denk ik naïef? Wat wel kan helpen is de aanbeveling over anticonceptie eruit halen en naar het recente voorbeeld van Canada (anticonceptie op voorschrift gratis voor iedereen) en Frankrijk (condoom gratis voor 18 tot 25 jarigen) dit goedkeuren. Het gevaar is dat dit een deal zou kunnen worden om de abortuswetgeving niet te moeten aanpassen zoals 50 jaar geleden is gebeurd...

Wat er ook gebeurt, mijn voorstel om abortus als patiëntenrecht en normale zorgverlening te behandelen zal het niet halen. Ik vrees dat dit nog 50 jaar zal duren, alhoewel... Nederland, gidsland, is al aardig op weg en laat de abortuspil in handen van de huisarts als zorgverlening voor gelijk welke vrouw die ze nodig heeft.

Er is nog hoop dat de geschiedenis zich niet herhaalt maar we uit die geschiedenis leren en de vrouw, als vertegenwoordigster van het embryo, de foet, de vrije keuze krijgt de zwangerschap uit te dragen of af te breken.